

СПЕЦИАЛНОСТ ПСИХОЛОГИЯ

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА: КРИМИНАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

Образователно-квалификационна степен: магистър

Професионална квалификация: магистър по Криминална психология

Продължителност на обучението: 2 семестъра

Форма на обучение: редовна/задочна

Условия за прием придобита ОКС „бакалавър/магистър” в същата специалност или професионално направление

Магистърската програма **“Криминална психология“** за специалисти е предназначена за придобиване на образователно - квалификационна степен "магистър" след придобита образователно - квалификационна степен "бакалавър" по психология. Програмата е подходяща и за млади специалисти, които са се ориентирали към анализ на факторите и мотивите за реализация на криминално поведение.

Основната цел на програмата е чрез използване на различни академични методи и практики да се изградят теоретични знания и професионални умения на студентите за психологичен анализ на криминалното поведение и изследване на извършителите на престъпления; приложни компетентности за психологично подпомагане на оперативно-издирвателната работа; конкретна психологична експертиза за диагностична и консултативна работа в досъдебното и съдебно производство и извършване на превантивна и интервенираща дейност в условията на критични ситуации, свързани с престъпна дейност.

Завършилите магистърската програма студенти притежават:

– широк спектър от теоретични и практически **знания**, специализирани в съответната област, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, познават и разбират теории, концепции, принципи и закономерности свързани с факторите и мотивите на криминалното поведение; демонстрират критично осъзнаване на знанията в областта и връзките между различните изучавани области;

– владеят високо специализирани практически и теоретични знания, които формират основата за психологично подпомагане на оперативно-издирателната дейност.

– теоретични знания и базови умения за водене на преговори при овладяване на ситуации, възникнали вследствие на особено опасна престъпна дейност;

– богат набор от практически знания и подходи, необходими за разбирането на криминалното поведение, диагностика на проблемите на агресивността и агресивното поведение, като се основават на съвременни изследвания в областта на Криминалната психология, чрез интегриране на знания от нови или интердисциплинарни области.

Професионални компетентности:

– Според резултатите от овладяването на знанията по заложените дисциплини, студентите ще се формират компетенции, необходими за теоретичен анализ и емпирично изследване на личността на престъпниците, факторите, динамиката и мотивацията на

престъпното поведение, както и познания за методите за детекция на лъжа и основни принципи за разпознават неистинно поведение

– Магистрите събират, обработват и интерпретират специализирана информация, използвайки задълбочени психологични знания за престъпността и нейната причинна обусловеност; престъпното поведение и престъпната реализация на личността и престъпните групи; мотивите и мотивацията на криминалното поведение; практическото приложение на психологичното познание в различните фази на криминалното разследване, досъдебното и съдебното производство, както и в превенцията и овладяването на кризисни ситуации.

– Способни са да съдействат чрез интегриране на комплексни източници на знание, теоретичните концепции и научни и практически умения за изграждане на психологически портрет на неизвестни извършители на престъпления.

Завършилите магистърската програма могат да се реализират като:

- ✓ специалисти - психолози в Института по психология на МВР и структурните звена за криминални разследвания в МВР;
 - ✓ специалисти - психолози в държавните структури за сигурност;
 - ✓ експерти - психолози в съдебното и досъдебното производство;
 - ✓ държавни служители в МВР и държавните агенции за сигурност;
 - ✓ Криминални психолози в неправителствени организации и фондации;
 - ✓ Експерти-психолози в сектор корпоративна сигурност в частни организации;
- Ръководители на звена, дирекции и отдели в местната и държавната администрация;

У Ч Е Б Е Н П Л А Н
Специалност: Психология – ОКС „Магистър”
МП „Криминална психология”

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Въведение в криминалната психология	4	Методи за детекция на лъжата	2
Психологичен анализ на криминалното поведение	5	Психологични стратегии и тактики за въздействие при разпити на заподозрени	2
Типология на извършителите на насилствени престъпления	5	Водене на преговори при критични инциденти и овладяване на кризи	2
Психологично профилиране на извършителите на насилствени престъпления	5	Психология на организирани престъпни групи	2
Психология на агресивното поведение	5	Избираема дисциплина от втора група	2
Избираема дисциплина от първа група	3	Избираема дисциплина от втора група	2
Избираема дисциплина от първа група	3	Практически стаж	3
		Дипломиране	15
	Общо 30		Общо 30
Избираеми дисциплини /първа група/	ECTS кредити	Избираеми дисциплини /втора група/	ECTS кредити
<i>Студентите избират две дисциплини</i>		<i>Студентите избират две дисциплини</i>	
Психологично профилиране и оценка на риска от явни и анонимни заплахи за личната и обществената сигурност	3	Виктимология	2
Психодиагностика на личността в досъдебната и съдебната практика	3	Психопатология и характерови акцентуации на личността	2
Фактори и динамика на престъпната мотивация	3	Психология на непълнолетните извършители на престъпления	2
Поведенчески профайлинг	3	Съдебна медицина	2
Психология на тероризма	3	Съдебно-психологична експертиза	2

ОБЩО ЗА 1 ГОДИНИ: 60 КРЕДИТА

АНОТАЦИИ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ВЪВЕДЕНИЕ В КРИМИНАЛНАТА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът по «**Въведение в криминалната психология**» предлага систематизирана информация за основните теоретични, изследователски и приложни направления на криминалната психология, отнасящи се до историческото ѝ развитие, нейният предмет, задачи и методи. Разглежда психологичните аспекти на престъпленията, личностните особености на правонарушителите, заподозрените, свидетелите и потърпевшите, както и особености на дейността на криминалните психолози. Учебната дисциплина цели да се изяснят основните понятия на Криминалната психология, да представи предметната област и основните научно-приложни задачи на криминалната психология и да се формират основни знанията за превенцията на престъпността

Съдържание на учебната дисциплина:

Криминалната психология като наука. Исторически преглед на развитието на криминалната психология. Предмет на криминалната психология. Задачи на криминалната психология. Методи на криминалната психология. Особенности на дейността на криминалните психолози. Психология на престъплението. Класификация на престъпленията. Виктимология. Превенция на престъпността;

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ НА КРИМИНАЛНОТО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 5

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Предмет на учебната дисциплина са основните теоретични подходи и парадигми, представящи психологическите механизми на различни видове криминално поведение, както и личностната специфика на отделните категории правонарушители. Специално се разглеждат емпиричните изследвания, които имат най-значим принос в интерпретацията на криминалните активности, които са характерни за представителите на традиционната криминална и организирана престъпност. Сравняват се теоретично обосноваваните и емпирично изведените постановки и обобщения, за да се изясни позадълбочено генезиса на определена престъпна девиация, нейния психологически профил и особености. Студентите ще усвоят базови обяснителни модели, теории и категориален апарат на криминалната и юридическата психология, които имат водеща роля при психологическата интерпретация на престъпните феномени.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и основни задачи на криминалната психология. Методи за изследването на криминалното поведение и неговата психологическа регулация. Ролята на биологичните теории при психологическите интерпретации на криминалните активности. Социологически ориентираните психологически схващания за обяснение на девиантната ориентация на извършителите на користни, насилствени и користнонасилствени деяния. Психологическите теории за престъпността с техните позитивни страни и недостатъци. Приносът на психоанализата, когнитивизма и бихевиоризма в изграждането на теоретичното разбиране за личността с криминално поведение.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ТИПОЛОГИЯ НА ИЗВЪРШИТЕЛИТЕ НА НАСИЛСТВЕНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

ECTS кредити: 5

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина разглежда основанията за изграждане на типологии на престъпниците, тяхното създаване и основополагащи компоненти, ролята им в разкриването на важни фактори, механизми и особености на различните видове насилствено поведение срещу личността. Специално са представени най-разпространените типологии и възможностите, които те предлагат за по-задълбочено психологическо проучване на извършителите на убийства, изнасилвания, телесни повреди, грабежи и др. Анализират се личностните различия, които детерминират престъпните избори и ролята им при разгръщането на конкретен, престъпен вид насилствена активност.

Студентите ще усвоят основните типологии, ще изградят по-пълно и адекватно разбиране за техните основания, интерпретационни възможности и практическа валидност при проучването на криминалните деяния, свързани с насилие по отношение на жертвата. След преминаване на обучението си по учебната дисциплина студентите ще имат по-пълна представа личностните различия на отделните категории правонарушители, които влияят на криминалните им избори и на цялостното развитие на престъпните им кариери.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и методи на изграждането на психологически типологизация на правонарушителите, които са склонни към прояви на насилие. Типологиите на личността на насилствените правонарушители и тяхното значение при прогнозирането на рецидиви. Дискриптивните схеми, приложими в криминалната психология за класифициране на индивидуалните различия на извършителите на насилствени деяния против личността. Личностните различия при извършителите на насилствени престъпления. Психопатологията и нейното отражение върху престъпното поведение.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЧНО ПРОФИЛИРАНЕ НА ИЗВЪРШИТЕЛИТЕ НА НАСИЛСТВЕНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

ECTS кредити: 5

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя същността на психологическото профилиране като специфично направление и метод в съвременната криминална психология. Тя интерпретира индивидуалното криминално развитие на правонарушителите, което води до ориентацията към съответния тип престъпление и жертва. Виктимологичният анализ е разгледан, като важен компонент и конкретна стъпка при структурирането на психологическия профил на неизвестния правонарушител. Неговото цялостно и прецизно оформяне предполага психологическия прочит на криминалистично-оперативните данни от огледа на местопрестъплението. Студентите след приключване на обучението си по тази учебна дисциплина ще познават добре същността и приложението на метода на психологическото профилиране, както и етапите на неговата реализация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и приложение на метода на психологическото профилиране. Особености на индивидуалното развитие на насилствения извършител. Значението на жертвата за оформяне на психологическия профил. Поведенческият анализ на местопрестъплението. Психологическият анализ на местопрестъплението. Създаване на психологически профил.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 5

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя психологическите фактори, механизми и условия на агресивното поведение. Те се интерпретират през призмата на водещите психологически парадигми с характерните за тях теоретични подходи на психоанализата, когнитивизма и бихевиоризма. Диференцират се различните типове агресия, като специално се обръща внимание на враждебно-гневните ѝ форми, свързани с непосредствената реализация на физическа агресия към други хора. Специално се анализират личностните предпоставки за разгръщане на насилствено поведение и външните обстоятелства, които благоприятстват негативната поява и ескалация. Студентите след приключване на обучението си по учебната дисциплина ще разполагат с по-диференцирана представа за психологическите фактори, условия и механизми за разгръщане на физическа агресия и упражняване на директно насилие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психологичено дефиниране на агресивното поведение. Психологически анализ на видовете агресивно поведение. Психологически фактори и предпоставки, стимулиращи разгръщането на агресивното поведение. Психоаналитичните интерпретации на агресията. Когнитивните модели и обяснението на агресивните актове. Бихевиористичното направление и разработените от него механизми за усвояване на агресивното поведение. Използване на обяснителните схеми на агресията, предложени от когнитивното направление, психоанализата и бихевиоризма в криминологията и криминалната психология. Психологически анализ на мотивацията на актовете на физическа агресия, които получават израз в различни делинквентни и девиантни прояви при непълнолетни и зрели лица .

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

МЕТОДИ ЗА ДЕТЕКЦИЯ НА ЛЪЖАТА

ECTS кредити: 2

Статут на дисциплината: задължителна
изпит **Семестър:** II

Методическо ръководство:

Катедра Психология
Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията:

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя методологичните и методически аспекти на полиграфските изследвания, историята на тяхното възникване и постепенно усъвършенстване. Специално се коментират дискуссионните въпроси за валидността и надеждността на полиграфските изследвания и получаваните чрез тях резултати, предвид различната правна регламентация на тяхното използване в отделните страни за удовлетворяване на конкретни обществени нужди. Отделно внимание се отделя на подобряването на тестовите формати за водене на детекция и оптимизиране на основните компоненти в нейната процедура и практиката. Коментира се подробно приложната сфера на полиграфа и свързаните с нея правно-етични въпроси. Студентите след преминаването на обучението си по учебната дисциплина ще познават в по-пълна степен функционалната същност на детекторните изследвания, методиката за тяхното провеждане и възможностите за реалното им приложение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Кратка историческа справка за зараждането и развитието на полиграфските изследвания. Методологични предпоставки за полиграфските изследвания. Валидност и надеждност на детекторните изследвания. Видове тестове с детектора на лъжата. Процедура на полиграфското изследване. Практическо използване на полиграфа. Правно-етични аспекти на полиграфските изследвания. Други методи за детекция на лъжата – гласов анализ, поведенчески анализ, анализ на твърденията и др.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЧНИ СТРАТЕГИИ И ТАКТИКИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ПРИ РАЗПИТИ НА ЗАПОДОЗРЕНИ

ECTS кредити: 2

Статут на дисциплината: задължителна
изпит **Семестър:** II

Методическо ръководство:

Катедра Психология
Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията:

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя методологичните и методически аспекти на психологическото интервю и разпитът и техните функции в при осъществяването на различни видове криминални разследвания. В нея се представя психологическото обезпечаване на различните стратегии и тактически прийоми за водене на разпити със заподозрени, обвиняеми, свидетели и потърпевши. Отделно се анализират директната и индиректна стратегия на водене на разпит, както и комбинацията между тях. Разглеждат се психологическите специфики на реализацията на такива прийоми за водене на разпит като неочаквано задаване на въпроси, извеждане на противоречия от предишни изказвания, подсказване, но без внушения в случаите на определени мнестични затруднения и нарушения, подаване на информация в определена степен, демонстриране, че се знае повече, отколкото се знае в действителност. Студентите, които са преминали обучението си по тази учебна дисциплина ще имат достатъчно диференцирани познания за психологическата същност на разпита и използваните при неговото провеждане със заподозрени, свидетели и потърпевши психологически подходи и прийоми за осигуряване на достоверна информация и реализиране на самопризнания от страна на виновните лица.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психологичното интервю и неговата функционална роля в криминалното разследване. История на възникване и развитие на методите. Лица, които са обект на психологическо интервю–заподозрени, свидетели, потърпевши. Съдържателно-тематични аспекти на психологическото интервю в рамките на криминалното разследване. Основни етапи на психологическото интервю и разпита при провеждане за нуждите на криминалното разследване. Процедура за водене на интервю и разпит и критерии за оценка на неговата ефективност. Психологически анализ на разпита като процесуално действие. Психологическите особености на директивната и индирективна стратегия при водене на разпит. Откритите и закрити въпроси при провеждане на разпит. Психологически аспекти при използването на прийома на неочаквания обрат на въпросите. Демонстриране на прийома за показване на противоречия в представените данни. Анализирание на използването на подсказване без внушение за преодоляване на мнестични затруднения.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ВОДЕНЕ НА ПРЕГОВОРИ ПРИ КРИТИЧНИ ИНЦИДЕНТИ И ОВЛАДЯВАНЕ НА КРИЗИ

ECTS кредити: 2

Статут на дисциплината: задължителна
изпит **Семестър:** II

Методическо ръководство:

Катедра Психология
Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията:

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя методологията, методиката и процедурата на водене на преговори при възникването на различни кризисни ситуации и инциденти от рода на барикадиране, вземане на заложници, опити за суицид и други подобни случаи. Специално се анализират разработените до момента типологии на различните категории похитители, техните психологически профили, специфика на мотивацията, авантюристични нагласи, психически отклонения, готовност за екстремално и неадекватно поведение. Коментират се качествата на водещите преговори, начините за тяхната селекция и психологическа подготовка, за да са в състояние те успешно да изпълняват своите функции. Студентите преминали през обучението по тази учебна дисциплина ще познават принципите за водене на преговори при овладяването на критични инциденти и ситуации, етапите на преговорния процес и неговите прийоми. Те ще са в състояние на базата на своите представи за типологиите на похитителите и другите проблемни участници в кризисни ситуации и инциденти по-прецизно да анализират техните мотиви, нагласи и намерения, за да планират по-адекватното е резултатно провеждане на преговорите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Определяне на психологическите аспекти при воденето на преговори в случаите на възникване на кризи и инциденти. Етапи и прийоми на водене на преговори. Типологии на похитителите, заложниците и лицата със суицидни намерения. Стокхолмския синдром и неговите психологически интерпретации. Психологически важни качества на служителите, водещи преговори. Психологически аспекти от подготовката на служители, определени за водене на преговори в критични ситуации и инциденти

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА ОРГАНИЗИРАНИТЕ ПРЕСТЪПНИ ГРУПИ

ECTS кредити: 2

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя психологическата специфика на организираниите престъпни групи, системата на техните норми, лидерска структура, санкции, сплотеност, роли и комуникация. В контекста на функциониране на организираниите престъпни групи се анализират такива феномени като групова поляризация, увеличаване на риска и групово мислене. Прави се психологически анализ на възникващите трудности и проблеми в процеса на подпомагане на полицията и пенитенциарните органи за резултатно противостоеие на организираниите престъпни групи. Студентите след преминаване на обучението си по тази учебна дисциплина ще владеят основните психологически критерии, понятия и емпирични прийоми за диференциране на груповата структура, комуникация, сплотеност. Те ще са в състояние по-компетентно да наблюдават и анализират феномените на групово мислене, поляризация и увеличаване на риска.

Съдържание на учебната дисциплина:

Наказателно-правна, криминологична и психологическа характеристика на престъпната група. Групови норми, сплотеност и лидерство в организираниите престъпни групи. Ролева и комуникативна структура на организираниите престъпни групи. Личностни особености на участниците в организираниите престъпни групи. Психологически аспекти на функционирането на организираниите престъпни групи. Психологическо подпомагане на дейността на полицията и пенитенциарните органи срещу организираниите престъпни групи. Първоначални оперативно-разследващи действия за разкриване на престъпления на организираниите престъпни групи и тяхното психологическо обезпечаване.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЧНО ПРОФИЛИРАНЕ И ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ ЯВНИ И АНОНИМНИ ЗАПЛАХИ ЗА ЛИЧНАТА И ОБЩЕСТВЕНАТА СИГУРНОСТ

ECTS кредити: 3

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя метода на психологично профилиране и оценка на риска при различни разследвания на подадени анонимни заплахи за терористични или насилствени действия, отправени писмено или вербално към физически лица, организации или институции. При това се разглеждат въпросите на психолингвистичния и психографски анализ на почерка на извършителя, диференцират се типове правонарушители, склонни към отправяне на анонимни заплахи, техните личностни особености и мотивация. Прогнозира се вероятността заплахата да бъде приведена в действие. Подчертава се ролята на виктимологичния анализ при уточняване на хипотезата за вероятността на заплахата. Студентите, преминаващи в хода на обучението си настоящата дисциплина изграждат цялостна и систематична представа за същността на заплахата като манипулативен акт, за нейните извършители, за тяхната мотивация, нагласи и личностни особености. Те повишават своите компетентности относно методите, използвани за анализ на заплахите и идентифициране на техните извършители.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дефиниране на психологическата същност на заплахите. Психологически анализ на видовете заплахи и съдържащите се в тях рискове. Виктимологичният анализ при проучването на различни видове заплахи. Извършителите на анонимни заплахи личностни особености и мотивация. Психолингвистичен и психографски анализ на почерка на извършителя. Психологически анализ на заплахите за самонараняване. Подготовка на психологическият профил на евентуалния извършител на заплахата. Оценка на вероятността заплахата за упражняване на насилие да бъде действително реализирана.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОДИАГНОСТИКА НА ЛИЧНОСТТА В ДОСЪДЕБНАТА И СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА

ECTS кредити: 3

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя функционалното предназначение и методиката на осъществяване на психодиагностиката в рамките на досъдебната и съдебната фаза. Коментират се особеностите на лъжливите показания на заподозрени и различни категории свидетели и потърпевши. Посочват се и се обосновават диагностичните критерии, които се използват при оценката на достоверността на показанията на свидетели и потърпевши. Специално внимание се отделя на психодиагностиката, която трябва да подпомогне установяването на достоверността на показанията при водене на разпит с непълнолетни обвиняеми, както и на непълнолетни потърпевши и свидетели на сексуални правонарушения. Презентира се функционалната роля на оценката на правонарушителя, нейното оформяне и представянето ѝ на магистратите, водещи съдебния процес. Студентите след преминаването на курса на обучение по тази учебна дисциплина ще са запознати със съвременните диагностични подходи и инструментариум, които се прилагат в контекста на досъдебната и съдебната фаза за определяне на достоверността на показанията на заподозрени, обвиняеми, свидетели, потърпевши

Съдържание на учебната дисциплина:

Специфика на диагностиката в рамките на досъдебното и съдебното производство. Разпознаване на лъжливите показания и преодоляване на нагласата за тяхното представяне. Диагностика на достоверността на показанията на свидетели и потърпевши при водене на разпит с тях. Психодиагностични техники, използвани при разпит на малолетни и непълнолетни, потърпевши и свидетели на сексуални правонарушения. Психодиагностика на достоверността на показанията при водене на разпит с непълнолетен обвиняем. Създаване на психологичен профил на правонарушителите. Психодиагностика на свидетели-очевидци. Оценка на правонарушителя.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ФАКТОРИ И ДИНАМИКА НА ПРЕСТЪПНАТА МОТИВАЦИЯ

ECTS кредити: 3

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина „Фактори и динамика на престъпната мотивация“ включва следните съдържателни модули: Основни направления в изследването на мотивацията. Фактори за формиране и развитие на престъпната мотивация; Видове престъпна мотивация. Представа дисбаланса в потребностната сфера на криминалните девианти, която определя формирането на техните асоциални мотиви. Обяснена е ролята на повишените очаквания, самооценка, егоцентризъм и емоционална неустойчивост при структурирането на мотиви за различни видове криминални активности. Очертано е значението на безсъзнателната мотивация при извършването на тежки насилствени деяния срещу личността. Посочено е влиянието на макевиализма, нарцисизма и психопатията при динамиката на престъпната мотивация. Специално е проследена динамиката на мотивацията при организираните и неорганизираните типаж на извършители на убийства.

Студентите след преминаване на обучението си по тази дисциплина ще имат диференцирана представа за вътрешните и външни фактори, влияещи върху структурирането на криминалната мотивация и нейната динамика. Те ще разполагат и със систематизирани познания относно мотивационната динамика при извършването на убийства от така наречените организираните и дезорганизираните извършители.

Съдържание на учебната дисциплина:

Характеристика на потребностно –мотивационната сфера при криминалните правонарушители. Ролята на самооценката, аспектациите и хипертрофирования егоцентризъм при оформянето и функционирането на криминалната мотивация. Неосъзнаваните психически травми и тяхната роля при извършването на тежки насилствени криминални актове. Съвременните изследвания на тъмната триада и тяхната роля при интерпретацията на възникването и функционирането на криминалната мотивация. Мотивационна динамика при организиран извършител на убийство. Мотивационна динамика при неорганизиран извършител на убийство.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПОВЕДЕНЧЕСКИ ПРОФАЙЛИНГ

ECTS кредити: 3

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина „Поведенчески профайлинг“ разглежда предметът, задачите, съдържанието, структурата и основните методи на визуалната психодиагностика като научно-практическо направление. Водещият концепт, заложен в дисциплина е, че Поведенческото профилиране се основава на много инструменти и подходи за сигурност, които се опитват да идентифицират атаки или поведение, които не са известни и не съответстват на предварително определен модел, но въпреки това се отклоняват от нормата. Представени са разбиранията на древните учени, както и резултатите от съвременните научни разработки. Очертана е неврофизиологична основа на човешкото поведение. Обръща се внимание на основните канали за предаване на информация в рамките на общуването – вербален, паравербален, невербален и тяхното значение при анализ на поведението. Посочват се невербални поведенчески индикатори за измамно поведение. Разглеждат се основните правила за анализ на невербалното поведение и възможностите за приложение на поведенческия профайлинг като метод за засичане на подозрително и опасно поведение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Базисни човешки емоции и какво е мимическото им изражение. Физиология на емоциите и тяхната поведенческа експресия. Вербална, невербална, паравербална комуникация. Същност, съдържание и особености на метода „поведенчески профайлинг“. Визуална психодиагностика. Връзка между морфологични признаци и психични и психофизиологични особености на човека. Вербални и невербални индикатори за измамно поведение. Приложение на поведенческия профайлинг.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА ТЕРОРИЗМА

ECTS кредити: 3

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина „Психология на тероризма“ очертава същността, мотивите, целите и задачите на терористите и терористичните организации. Въвеждат се значения на понятията „терор“, „тероризъм“ и „радикализация“, техните сходства и различия. Представят се класификация на видовете тероризъм и методи за борба с него, а това от своя страна дава обща представа за тероризма като психично явление. Разглеждат се психологическите характеристики на терориста, формирани от социалното положение в обществото, етноса, региона, семейната среда и възпитанието. Обясняват се особеностите и психичните характеристики на терориста, в зависимост от особеностите на характера и темперамента му. Посочени са основните мотиви за присъединяване към терористична организация. Идентифицират се психологическите характеристики на личността на терористите, техните мотиви, логика и емоционална сфера. Описват се характеристиките на терористите-самоубийци. Обучението преминава през курсове по история на тероризма, структура на терористичните организации, методи и форми на терористична дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и определение на тероризма. Специфика на личността на терориста. Психологически характеристики на терориста, формирани от социалното положение в обществото, етноса и региона. Мотивация на индивида да стане терорист. Цели и задачи на терористичните организации. Структура на терористичните организации. Методи и форми на терористична дейност. Стратегии и тактики за борба с тероризма.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ВИКТИМОЛОГИЯ

ECTS кредити: 2

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя психологическите особености на жертвите на насилствени деяния. Подробно се разглеждат персонажите на активните и пасивни жертви с типичните за тях ценности, мотивация, самооценка и характерови особености. Анализират се психологическите аспекти на контакта на правонарушителя с жертвата, и приемите, които той използва по отношение на нея. Презентира се психологическия профил на жертвата в неговата цялостност и се анализират отделните негови компоненти. Поднася се психологическа интерпретация на стокхолмския синдром, като се използват подходите разработени в отделни психологически направления. Анализира се ролята на различни поведенчески модели, използвани от правонарушителите за манипулиране на потенциалните жертви в конкретни ситуации.

Студентите, след като преминат обучението си по тази учебна дисциплина ще имат по-богата и систематизирана представа за ценностите, мотивацията, самооценката и характеровите особености на активните и пасивни жертви. Те ще познават по-детайлно психологическите прийоми, които използват правонарушителите по отношение на своите жертви, за да ги заблудят, включат в ситуацията и упражнят върху тях физическо насилие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психологическа характеристика на жертвите на убийства, изнасилвания телесни повреди, грабежи и отвлечения. Анализ на ценостно-мотивационната сфера, нагласите, самооценката и характерологичната специфика на активните и пасивни жертви на криминални деяния. Психологическа интерпретация на контакта между жертвата и извършителя на насилствено криминално деяние. Изготвяне на психологическия профил на жертвата и неговите компоненти. Психоаналитична, когнитивна и бихейвиористична перспективи при обяснение на феномена стокхолмски синдром. Анализ на манипулативните подходи, използвани от насилствените извършители на криминални деяния за въвличане на жертвите в криминогенната ситуация.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОПАТОЛОГИЯ И ХАРАКТЕРОВИ АКЦЕНТУАЦИИ НА ЛИЧНОСТТА

ECTS кредити: 2

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя ролята на психопатологичните отклонения и акцентуациите на характера при реализацията на насилствени и някои видове корисни деяния. Разглежда се спецификата на тежките психически заболявания и възможностите те да предизвикат неадекватно, насилствено поведение. Подробно се презентират различни акцентуации на характера и предизвиканата от тях повишена конфликтност, агресивност и готовност за упражняване на насилие. Описани са психопатните черти на характера и тяхната корелация с насилствените, импулсивни актове. Специално са анализирани насилствените деяния, при които извършителите са в границите на психическата норма ,но страдат от личностна неадекватност, социална дезадаптация и се доближават до патологичното психично функциониране.

Студентите, които са преминали обучението си през тази учебна дисциплина ще разполагат с широки и същевременно систематизирани познания за различните проявления на психическата патология и нейния функционален принос при реализацията на най-разпространените насилствени деяния.

Съдържание на учебната дисциплина:

Кратка характеристика на шизофренията, епилепсията и психогенната психоза и тяхната роля за поразяване на физическо насилие. Хистеричната личностна акцентуация и насилието. Нарцистичната акцентуация и насилието. Параноидната личностна акцентуация и насилието. Шизоидната личностна акцентуация и насилието. Социалната дезадаптация при психично здрави личности и тяхното нарушено психично функциониране, водещо до криминално насилие.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ИЗВЪРШИТЕЛИ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

ECTS кредити: 2

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя информация относно престъпността на непълнолетните и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, техните съвременни изменения, характеристики и тенденции в условията на глобализация на престъпността. Обръща се внимание на маргинализацията на децата и свързаната с нея криминализация и виктимизация; Посочват се общите и специфичните фактори, детерминиращи престъпността, противообществените прояви и ювентизацията (подмладяването) на престъпността като световен процес. Акцентира се върху индивидуално-психологичните фактори и влиянието на социалната среда – семейство, приятелски кръг, училище и др. Посочват се приликите и разликите между девиантно, делинквентно и криминално поведение. Предлагат се подходи, средства и методи за превенцията и предотвратяването на правонарушенията на непълнолетни лица, обвиняеми и подсъдими. Поставя се фокус и върху темата за защита на правата на децата чрез участие на обществени защитници.

Студентите, които са преминали обучението си през тази учебна дисциплина ще разполагат с широки и същевременно систематизирани познания за психо-социалните особености на непълнолетните правонарушители.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психологическа характеристика на непълнолетните правонарушители. Девиантно, делинквентно, криминално поведение. Психологически особености на юношеската личност. Рискови фактори. Фактори за криминогенен и виктимогенен риск при децата. Психология на престъпната дейност: мотиви и типологии. Превенция на противообществените прояви на непълнолетните.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА

ECTS кредити: 2

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина медицинска експертиза изучава законовата и подзаконовата нормативна уредба на съдебната медицинска експертиза в наказателното, в гражданското производство и в административното производство. Курса разглежда общитеоретичните въпроси на съдебната експертиза; назначаването, подготовката и извършването на съдебна медицинска експертиза; проверката и оценката на експертното заключение; правата и задълженията на експерта, правните основания за отвод и за замяна на един експерт с друг; практико-приложните въпроси, отнасящи се до отделните видове съдебни експертизи; правната характеристика и правния режим на назначаване и на подготовка и оценка на криминалистичните, съдебномедицинските, химичните и физикохимичните, съдебнотехническите, съдебно-биологичните, съдебноикономическите и другите съдебни експертизи.

Студентите, които са преминали обучението си през тази учебна дисциплина ще придобият знания по законовата и подзаконовата нормативна уредба на съдебната експертиза в наказателното, в гражданското производство и в административното производство умения по: практико-приложните въпроси, отнасящи се до съдебномедицинските експертизи; нагласи за важната роля на експертизите на съдопроизводството.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съдебна криминалистична експертиза за установяване на цялото по неговите части. Обща характеристика. Съдебна фоноскопна експертиза. Съдебна криминалистична експертиза за идентификация на човека по неговите външни черти, отразени върху фотоснимка (фотопортретна експертиза). Съдебна медицинска експертиза на труп. Съдебна медицинска експертиза на телесни повреди. Съдебна медицинска експертиза за установяване на родителски произход. Съдебна медицинска експертиза за установяване на пола и на половите функции. Съдебна медицинска експертиза за идентификация на човека. Съдебна медицинска експертиза по писмени данни.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

СЪДЕБНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКА ЕКСПЕРТИЗА

ECTS кредити: 2

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Психология

Философски Факултет

Лектори:

кат. «Психология»

Седмичен хорариум: 5 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел да предостави на обучаваните подготовка, основно в областта на теорията, практиката и организацията на съдебно – психологичните експертизи. Отнася се до специфичните видове, тяхната насоченост, съдържание, диагностични процедури, като се посочват особеностите на експертизите по наказателни и граждански дела. Посочени са и основни съдържателни компоненти за структуриране на отделните експертизи. Включва съдържателен модул, който има за задача да структурира взаимовръзката на дисциплината „Съдебно–психологическа експертиза” с психопатологията и правните аспекти на проблема. Предоставя информация за спецификите на работата с малолетни и непълнолетни лица.

Студентите, които са преминали обучението си през тази учебна дисциплина ще придобият знания по законовата и подзаконовата нормативна уредба на съдебната експертиза в наказателното, в гражданското производство и в административното производство умения по: практико-приложните въпроси, отнасящи се до съдебномедицинските експертизи; нагласи за важната роля на експертизите на съдопроизводството.

Съдържание на учебната дисциплина:

Задачи, методи и източници на съдебно-психологическата експертиза. Нормативна регламентация на съдебно-психологическите експертизи. Видове съдебно-психологически експертизи. Съдебно-психологическа експертиза на афективните състояния в наказателното производство. Съдебно-психологическа експертиза на умствената изостаналост при непълнолетен обвиняем. Съдебно-психологическа експертиза за установяване на вероятното безпомощно състояние на потърпевшата. Посмъртна съдебно-психологическа експертиза за установяване на психическото състояние на лицето, предразположено към самоубийство. Съдебно-психологическа експертиза за проучване ролята на обвиняемия в извършването на групово престъпление. Съдебно-психологическа експертиза на индивидуално-психологическите особености. Комплексни съдебни експертизи.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.